

Sygn. akt I S 68/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2014r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Ewa Tkocz (spr.)

Sędziowie: SA Roman Sugier

SO del. Tomasz Ślęzak

po rozpoznaniu w dniu 12 sierpnia 2014r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi powódki na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym Katowice-Wschód w Katowicach, sygn. akt I 2C 1305/12 oraz przed Sądem Okręgowym w Katowicach, sygn. akt IV Ca 802/13

z powództwa C. O. przeciwko G. N. o zapłatę

postanawia:

- 1) odrzucić skargę w zakresie żądania stwierdzenia przewlekłości postępowania w okresie od 16 maja 2012r. do dnia 30 grudnia 2013r.;
- 2) oddalić skargę w pozostałej części.

Sygn. akt I S 68/14

UZASADNIENIE

Skarżąca C. O. wniosła o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, sygn. akt I 2C 1305/12 i Sąd Okręgowy w Katowicach, sygn. akt IV Ca 802/13, która toczyła się z jej powództwa przeciwko G. N. o zapłatę, oraz domagała się przyznania od Skarbu Państwa kwoty 2 000 złotych.

W uzasadnieniu wskazała, że od chwili wniesienia pozwu, tj. przez okres osiemnastu miesięcy, przeprowadzono jedynie dowód z dokumentów znajdujących się w aktach oraz dowód z przesłuchania stron, dwukrotnie dokonano także nieuzasadnionej zmiany sędziów referentów. W ocenie skarżącej Sąd Okręgowy działał opieszale, gdyż wniesioną przez nią apelację rozpoznano dopiero po upływie połowy roku. Ponadto, uzasadnienie Sądu drugiej instancji sporządzone zostało po czterech miesiącach od dnia wydania wyroku. Zarzuciła również, że Sądy nie podejmowały terminowych i prawidłowych czynności w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do jej istoty.

Sąd Apelacyjny ustalił, co następuje:

Wyrokiem z dnia 31 grudnia 2013r. Sąd Okręgowy oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach z dnia 29 maja 2013r., sygn. akt I 2 C 1305/12 i zasądził również od niej na rzecz pozwanego kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego (k. – 316). W tymże dniu Przewodniczący wydał zarządzenie, wykonane 7 stycznia 2014r., między innymi o doręczeniu powódce tego orzeczenia wraz z pouczeniem o

uprawnieniu do wniesienia zażalenia (k. – 317). Odpis powyższego orzeczenia powódka otrzymała w dniu 17 stycznia 2014r. (k. – 323), a w dniu 23 stycznia 2014r. złożyła wniosek o jego uzasadnienie (k. – 321).

Zarządzenie o doręczeniu powódce odpisu wyroku z uzasadnieniem wydano w dniu 30 kwietnia 2014r. (k. – 334).

Zażalenie z dnia 19 maja 2014r., na zawarte w tym wyroku postanowienie o kosztach procesu, wpłynęło do Sądu Okręgowego w dniu 22 maja 2014 r. (k. – 336). W tym samym dniu w Sądzie Okręgowym zarejestrowano skargę powódki na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, którą na podstawie zarządzenia z dnia 23 maja 2014r., przekazano wraz z aktami tego postępowania do Sądu Apelacyjnego w Katowicach (k. 3 akt o sygn. I S 68/14).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że podmiotem legitymowanym do wniesienia skargi na przewlekłość postępowania cywilnego jest strona, interwenient uboczny i uczestnik postępowania (art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki [Dz. U. z 2004r., Nr 179, poz. 1843 z późniejszymi zmianami]).

Skargę o stwierdzenie, że nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie (art. 5 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy).

Analiza akt sprawy, której stwierdzenia przewlekłości domaga się skarżąca wskazuje, iż została ona prawomocnie zakończona w dniu wydania przez Sąd Okręgowy wyroku, tj. 31 grudnia 2013r., wtedy bowiem rozstrzygnięto ostatecznie o dochodzonym w tym procesie roszczeniu.

W tej sytuacji, wobec prawomocnego zakończenia postępowania, wniesioną skargę obejmującą okres od 16 maja 2012r. do 30 grudnia 2013r. uznać należy za niedopuszczalną. Celem skargi nie jest bowiem stwierdzenie przewlekłości jaka wystąpiła w zakończonym już postępowaniu sądowym, lecz spowodowanie podjęcia przez sąd, przed którym dotknięte przewlekłością postępowanie w sprawie jeszcze się toczy, działań zapobiegających dalszej przewlekłości. Oznacza to, że może ona być wniesiona jedynie w czasie toczącego się postępowania sądowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2006r., III CSP 1/06, Lex nr 347333).

Skarga taka podlega odrzuceniu na zasadzie art. 8 ust. 2 wyżej wskazanej ustawy w zw. z art. 370 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. oraz 397 § 2 k.p.c., co też Sąd Apelacyjny uczynił, orzekając jak w punkcie 1. sentencji.

Orzeczenie Sądu Okręgowego nie uprawomocniło się natomiast odnośnie do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego (punkt 2.), które powódka zaskarżyła zażaleniem na podstawie art. 394² § 1 k.p.c. W zakresie tego, toczącego się jeszcze incydentalnego postępowania w przedmiocie kosztów procesu, skarga o stwierdzenie przewlekłości podlegała więc merytorycznemu rozpoznaniu, co uzasadniało poczynienie wyżej przytoczonych ustaleń obejmujących okres od dnia 31 grudnia 2013r.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2004r., Nr 179, poz. 1843) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu którego skarga dotyczy nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej, lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Dla oceny czy doszło

do przewlekłości postępowania znaczenie ma nie tylko czas jego trwania, ale także terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez Sąd w celu wydania rozstrzygnięcia.

Oceny, czy w toku postępowania doszło do przewlekłości dokonuje Sąd posługując się kryteriami wymienionymi w ust. 2 wskazanego artykułu. W szczególności ocenia terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Nie można zgodzić się ze skarżącą, że w postępowaniu Sądu Okręgowego, od dnia 31 grudnia 2013r., w którym wydano zaskarżone postanowienie o kosztach, doszło do naruszenia jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Wprawdzie od daty zakwestionowanego rozstrzygnięcia upłynęło dotychczas ponad siedem miesięcy, a opisane wyżej zażalenie wpłynęło ponad dwa miesiące temu, niemniej jednak przyczyna nierozpoznania tego środka odwoławczego przez Sąd Okręgowy nie stanowi okoliczności związanej z jego działaniem. Podnieść trzeba bowiem, że począwszy od dnia 23 maja 2014r. nadanie dalszego biegu zażaleniu nie było przez Sąd Okręgowy możliwe, gdyż akta sprawy zostały przekazane Sądowi Apelacyjnemu w celu rozpoznania złożonej przez powódkę skargi na przewlekłość postępowania.

Stwierdzić przyjdzie ponadto, iż dokonywane w sprawie, przed datą złożenia skargi, czynności związane z wydawaniem zarządzeń, jak również ich wykonywaniem, podejmowane były bez zbędnej zwłoki, a ich rodzaj był adekwatny do aktywności procesowej powódki na danym etapie postępowania.

Jedynе opóźnienie w działaniu Sądu Okręgowego dostrzec można w okresie od 24 stycznia 2014r. (dzień wpływu do Sądu wniosku powódki o uzasadnienie) do 30 kwietnia 2014r. (data wydania zarządzenia o doręczeniu powódce odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem). Spowolnienie to miało jednak charakter jednorazowy, a ponadto nie było nadmierne w stopniu uzasadniającym wniesioną skargę.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, należało uznać, że skarga o stwierdzenie iż w postępowaniu toczącym się przed Sądem Okręgowym w Katowicach, sygn. akt IV Ca 802/13, nastąpiło w okresie od 31 grudnia 2013r. naruszenie prawa powódki do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jest bezzasadna, co w konsekwencji prowadziło do jej oddalenia na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Tak też orzekł Sąd Apelacyjny w punkcie 2) sentencji.